

DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Švietimo sociologija ir politika	

D stytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: Prof. Dr. (HP) Arnas Povilnas, d. st. Agnė Girkontaitė	VU Filosofijos fakultetas, Sociologijos katedra, Universiteto g. 9/1, Vilnius

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) lygmuo	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji pakopa		Privalomasis sociologijos kaip pagrindinis studijų krypties, pasirenkamas – kitos krypties studentams

gyvendinimo forma	Vykdyto laikotarpis	Vykdyto kalba (-os)
Auditorin	3 kurso 6 semestras	lietuvi

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: nra	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo kr. vis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
4,5	121	48	73

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos
<p>Dalyko tikslas: (1) supažindinti studentus su švietimo sociologijos problematika ir pagrindiniais sociologiniais švietimo teorijomis; (2) lavinti teorinius tyrimo ir duomenų analizės kompetencijas; (3) atskleisti švietimo politikos ir švietimo sociologinės analizės sąsajas.</p> <p>Bendrosios kompetencijos: 1. Gebėjimas rasti, analizuoti ir sisteminti informaciją iš įvairių šaltinių, mokytis. 2. Gebėjimas kritiškai mąstyti. 3. Gebėjimas dirbti savarankiškai ir grupėje. 4. Gebėjimas raštu ir žodžiu bendrauti profesinėje aplinkoje ir su žmonėmis, kurie nėra profesinės srities ekspertai.</p> <p>Dalykinės kompetencijos: 1. Ugdyti gebėjimą rasti, analizuoti ir sisteminti informaciją iš įvairių teorinių ir empirinių šaltinių. 2. Gebėjimas analizuoti visuomenės struktūras ir institucijas, taikant sociologijos teorijas ir metodologijas. 3. Gebėjimas identifikuoti bei nagrinėti socialines problemas. 5. Gebėjimas analizuoti kiekybinę socialinę informaciją, taikant statistinės analizės metodus, modeliuoti, interpretuoti analizės rezultatus ir prognozuoti lokalius ir globalius socialinius procesus</p>

Dalyko (modulio) studij siekiniai	Studij metodai	Vertinimo metodai
B. 1.1. Geb s pasirinkti ir naudoti tinkamas informacijos paieškos sistemas, mok s naudotis nacionalin mis ir tarptautin mis duomen baz mis ir duomen archyvais ir geb s pritaikyti tinkam programin rang socialin s informacijos paieškai, analizei ir sisteminiui.	Probleminis d stymas, tiriamieji metodai (informacijos paieška), grup s diskusija, realaus probleminio atvejo analiz .	Testas, tiriamojo darbo vertinimas, dalyvavimo diskusijoje vertinimas
B. 3.1. Geb s savarankiškai atlikti darbo užduotis, dirbti komandoje, bendradarbiaujant tiek su savo srities, tiek su kit sri i specialistais.	Probleminis d stymas, tiriamieji metodai (informacijos paieška), grup s diskusija, realaus probleminio atvejo analiz .	Testas, tiriamojo darbo vertinimas, dalyvavimo diskusijoje vertinimas
B. 4.2. Geb s panaudoti socialin informacij ir profesin žinojim , formuluodamas, analizuodamas ir spr sdamas problemas, geb s priimti sprendimus paž stamoje aplinkoje.	Probleminis d stymas, tiriamieji metodai (informacijos paieška), grup s diskusija, realaus probleminio atvejo analiz .	Testas, tiriamojo darbo vertinimas, dalyvavimo diskusijoje vertinimas
B. 5.1. Geb s pateikti savo tyrim rezultatus žodžiu ir raštu, geb s bendrauti sociologijos klausimais ir profesin je aplinkoje, ir viešoje erdv je.	Probleminis d stymas, tiriamieji metodai (informacijos paieška), grup s diskusija, realaus probleminio atvejo analiz .	Testas, tiriamojo darbo vertinimas, dalyvavimo diskusijoje vertinimas
D. 2.1. Geb s apib dinti ir analizuoti Lietuvos ir kit visuomeni socialini institut (politikos, ekonomikos, darbo, švietimo ir kt.) veikimo bei kaitos d sningumus ir ypatumus istorin s kaitos ir dabarties poži riais.	Probleminis d stymas, tiriamieji metodai (informacijos paieška), grup s diskusija, realaus probleminio atvejo analiz .	Testas, tiriamojo darbo vertinimas, dalyvavimo diskusijoje vertinimas
D. 3.1. Geb s identifikuoti bei analizuoti socialines problemas, susijusias su tam tikrais visuomen s institutais, vardyti ir tyrin ti socialini problem priežastis ir padarinius, pateikti tokios analiz s rezultatus ir si lyti socialini problem sprendimus.	Probleminis d stymas, tiriamieji metodai (informacijos paieška), grup s diskusija, realaus probleminio atvejo analiz .	Testas, tiriamojo darbo vertinimas, dalyvavimo diskusijoje vertinimas
D. 4.2. Geb s parengti nesud ting kiekybini ir kokybini socialini tyrim metodik ,j pristatyti žodžiu ir raštu vairioms tikslin ms grup ms (akademinei bendruomenei, taikom j socialini tyrim užsakovams).	Probleminis d stymas, tiriamieji metodai (informacijos paieška), grup s diskusija, realaus probleminio atvejo analiz .	Testas, tiriamojo darbo vertinimas, dalyvavimo diskusijoje vertinimas

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankišk studij laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
Švietimo sociologijos ištakos ir kontekstas Ugdymo filosofija. Skirtumas tarp švietimo ir ugdymo sociologij . Sociologinis švietimo aiškinimas. Klasikin s ir šiuolaikin s švietimo sociologijos teorijos.	6		2				8	4	Ozmon, Howard A. and Craver, Samuel M. 1996. Filosofiniai ugdymo pagrindai. Vilnius: Leidybos centras, 10 skyrius „Filosofija ir ugdymo teorija bei praktika“, p. 426-452. Brookover, W. B. 1949. Sociology of Education: A Definition. In: American Sociological Review, Vol. 14, No. 3 (Jun., 1949), pp. 407-415.
Švietimo ideologijos Sociologin ideologijos samprata. Švietimo ideologijos ir j aiškinimai. Autoritarin s ir neautoritarin s švietimo ideologijos. Kritin švietimo ideologij analiz .	4		2				6	4	Kozma, T. 1992. The neo-conservative paradigm: recent changes in Eastern Europe. In: Altbach Ph G et als ed 1992 Emergent Issues in Education: Comparative Perspectives. Albany: State University of New York Press, pp. 93-103. Meighan, R., and Harber, C. 2010. A Sociology of Educating. 5th ed. New York: Continuum, pp. 209-285.
Švietimas ir nelygyb Pasl ptos švietimo programos (hidden curricula) ir trajektorij švietime (tracking) sociologiniai tyrin jimai. Kritin švietimo sociologija. Socialin s klas s, lyties, ras s ir tautyb s vaidmuo švietimo sociologijos poži riu. Taip vadinami specialie poreiki vaikai. Korepetitoriavimas. Socialinio teisingumo švietime tyrin jimai.	14		4				20	8	Meighan, R., and Harber, C. 2010. A Sociology of Educating. 5th ed. New York: Continuum, pp. 74-208. Žalimien , L. ir kiti. 2011. Socialinis teisingumas švietime: teorin samprata ir praktinis vertinimas. Vilnius: Švietimo apr pinimo centras.
Aukštojo mokslo politika ir jos sociologin analiz Globalizacijos poveikis aukštajam mokslui. Masinis ir elitinis aukštasis mokslas. Bolonijos procesas ir Europos aukštojo mokslo erdv . Aukštojo mokslo lauko ir profesin s veiklos lauko santyki kritin analiz . Aukštojo mokslo reform kritin analiz .	8		2				10	6	Povil nas, A., Žiliukait , R., Beresnevi i t , V. 2012. Profesin s veiklos lauko tyrimas [Research of the Field of Professional Activities]. Vilnius: Vilniaus universitetas. LR Švietimo ir mokslo ministerija. 2008. Svarbiausi Bolonijos proceso dokumentai: Bolonijos-Londono laikotarpis, 1999-2007 m. Vilnius: Inter se.
Student pasirinkt tem aptarimas			6					20	
Iš viso	32		16				48	42	

Vertinimo strategija	Svoris	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
-----------------------------	---------------	----------------------------	-----------------------------

	proc.		
Individualus teorinis rašto darbas, atskleidžiantis su kurso tema susijusi problem , remiantis bent trim moksliniais straipsniais.	30	Pirma semestro pus	Vertinama: (1) problemos ir tekst parinkimas (raktiniai žodžiai ir tekstai – sociologinis diskursas, taiklumas temai); (2) turinys (atskleista polemika, ne tik referatyvumas; problemos, argument ir išvad pagr stumas bei susietumas); (3) forma (strukt ra, stilius, rašyba). Vertinama 10 bal sistemoje.
Empirinis rašto darbas, atskleidžiantis su kurso tema susijusi problem remiantis antriniais kit tyrim duomenimis (esant pageidavimui, galima surinkti ir patiems).	30	Antra semestro pus	Vertinama: (1) problemos vietisumas ir išvad adekvatumas duomenims (analitiškumas, kritiškumas); (2) metodikos ir analiz s tinkamumas problemai atskleisti (reflektyvumas); (3) pateikimas (strukt ra, teksto ir medžiagos suprantamumas, stilius, rašyba). Vertinama 10 bal sistemoje.
Empirinio darbo pristatymas	10	Seminaro, kuriam paskirta užduotis, diena	Vertinama strukt ruotumas, pateikimo sklandumas bei aiškumas ir geb jimas atsakyti klausimus ir kritik . Vertinama 10 bal sistemoje.
Egzamino raštu vertinimas	30	Per egzamin sesij	Egzamin sudaro 5-10 atvir klausim . Kiekvienas klausimas vertinamas iki 10 bal . Pagal atsakymus studentai išrikiuojami eil ir pagal viet eil je yra priskiriami balai.
Dalyvavimas diskusijose	+10	Per vis semestr	Skiriamas papildomas balas už tris argumentuotus pasisakymus diskusijose.
Seminar lankymas		Per vis semestr	Praleidus daugiau nei du seminarus be pateisinamos priežasties ir už juos neatsiskai ius, neprileidžiama prie egzamino.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetin nuoroda
Privalomoji literat ra				
Brookover, W. B.	1949	Sociology of Education: A Definition	American Sociological Review, Vol. 14, No. 3, pp. 407-415	
Kozma, T.	1992	The neo-conservative paradigm: recent changes in Eastern Europe	Altbach Ph G et als ed. 1992. Emergent Issues in Education: Comparative Perspectives. pp. 93-103	Albany: State University of New York Press
Leonavi ius, V., Rutkien , A.	2010	Aukštojo mokslo sociologija: studij pasirinkimas ir vertinimas		Kaunas: VDU leidykla
LR Švietimo ir mokslo ministerija	2008	Svarbiausi Bolonijos proceso dokumentai: Bolonijos-Londono laikotarpis, 1999-2007 m.		Vilnius: Inter se
Meighan, R. and Harber, C.	2010	A Sociology of Educating		New York: Continuum International Publishing Group
Ozmon, H. A. and Craver, S. M.	1996	Filosofiniai ugdymo pagrindai. 10 skyrius „Filosofija ir ugdymo teorija bei praktika“, p. 426-452		Vilnius: Leidybos centras

Povili nas, A., Žiliukait , R., Beresnevi i t , V.	2012	Profesin s veiklos lauko tyrimas [Research of the Field of Professional Activities]		Vilnius: Vilniaus universitetas.
Žalimien , L., Lazutka, R., Sku ien , D., Aidukait , J., Kazakevi i t , J., Navick , J., Ivaškait -Tamoši n , V.	2011	Socialinis teisingumas švietime: teorin samprata ir praktinis vertinimas		Vilnius: Švietimo apr pinimo centras
Papildoma literat ra				
Education Support Program	2006	Education in a Hidden Marketplace: Monitoring of Private Tutoring		Budapest: Education Support Program (ESP) of the Open Society Institute
Freire, P.	2000	Kritin s s mon s ugdymas		Vilnius: Tyto alba
Hallinan Maureen T. (Ed.)	2000	Handbook of the Sociology of Education		New York: Springer
Illich, I.	2004	Deschooling society		London and New York: M. Boyars
Willis, P.	2012 (1978)	Learning to Labour: How working class kids get working class jobs		Ashgate